

BESPREKING MEERJARENPLAN 2020 – 2025

Filip Van Laecke

2 december 2019

De context waarin dit meerjarenplan is opgesteld kan bezwaarlijk 'normaal' worden genoemd.

Vooreerst zijn er de contouren van de 6de Staatshervorming. In de vorige legislatuur werd reeds duidelijk dat de 'provincie van de toekomst' niet meer dezelfde zou zijn als de 'provincie van het verleden'. De bevoegdheden werden gereduceerd tot enkel nog de plaatsgebonden materies, de provincieraad werd herleid van 72 tot 36 raadsleden en de deputatie zou niet langer uit zes, maar nog uit vier personen bestaan.

Maar met die 6de Staatshervorming eindigde voor Oost-Vlaanderen de invulling van die vernieuwde provincie niet. Ook het resultaat van de provincieraadsverkiezingen zorgde voor enige verandering. Op zondag 14 oktober 2018 schudde de Oost-Vlaamse kiezer de politieke kaarten door elkaar, waardoor de meerderheid binnen Oost-Vlaanderen er na vele jaren anders ging uit zien. Na vele jaren kwam er een einde aan de klassieke tripartite en werd vorig jaar de nieuwe coalitie tussen NVA, Groen! en CD&V gevormd.

De nieuwe ploeg diende misschien nog wat op elkaar ingespeeld te worden en voor sommigen was het wellicht ook even wennen aan de nieuwe positie op het veld. Toch ben ik verheugd vandaag te kunnen vaststellen dat we tot een plan zijn gekomen waar de drie partijen ten volle achter staan en dit samen ook loyaal ten uitvoer zullen brengen.

Tot slot vormde ook de algemene politieke context op Vlaams niveau ervoor dat de opmaak van dit meerjarenplan in bijzondere omstandigheden is verlopen. De besprekingen van het hier voorliggend meerjarenplan vonden plaats in een context van onzekerheid over het voortbestaan van de provincie als politiek bestuursniveau. Bij de aanvang van de besprekingen waren de onderhandelingen voor de nieuwe Vlaamse Regering nog volop aan de gang. Pas op 30 september werd duidelijk dat de provincie als intermediair bestuursniveau zou blijven bestaan.

Dit alles gecombineerd met de maatschappelijke uitdagingen waarvoor we staan én een steeds mondig wordende burger, maakt dat de verwachtingen naar de politiek hoog zijn. En dit geldt ook voor ons als provinciaal politiek niveau.

De mensen kijken naar ons politici en vragen om daadkrachtige oplossingen. CD&V is verheugd ook de komende zes jaar te mogen meewerken aan het aanbieden van die oplossingen.

'Ambitieuw aan de slag met de nieuwe realiteit'. Zo klinken de eerste woorden van dit meerjarenplan. Ondanks de niet evidente omstandigheden is deze meerderheid er toch in geslaagd een beleid neer te schrijven waarin men duidelijk zijn ambitie toont om de handen uit de mouwen te steken, zijn

verantwoordelijkheid op te nemen en een antwoord probeert te formuleren op de belangrijke maatschappelijke uitdagingen waar onze provincie voor staat.

Het meerjarenplan dat hier voorligt toont aan dat dit ambitieus uitgetekende beleid ook op een realistische en financieel verantwoorde manier is ingevuld.

De vorige ploeg heeft de provincie op een financieel gezonde manier achtergelaten.

Zo werd tussen 2007 en 2018 de schuld afgebouwd van 208 naar 68 miljoen euro. De vorige coalitie liet een gecumuleerd budgettair resultaat van 98 miljoen euro na. Het is de spreekwoordelijke spaarboek waarmee de huidige ploeg aan de slag kon gaan.

Dit maakte dat de opmaak van het financieel meerjarenplan iets makkelijker aan te vatten was dan wanneer dit niet het geval zou zijn geweest. Maar uiteraard is het de verdienste van de nieuwe bestuursploeg om ook effectief een financieel sluitend plan af te leveren.

De exploitatie-uitgaven stijgen van 229 miljoen euro in 2020 naar 243,7 miljoen euro in 2025. Dit is een stijging van amper 6,4%, waarmee deze meerderheid aantoont dat een ambitieus beleid voeren mogelijk is met een strikte beheersing van de uitgaven.

De volgende 6 jaar worden er voor ruim 274 miljoen euro Investerings voorzien, wat ambitieus mag worden genoemd. Hiervoor zullen er voor een bedrag van 139,9 miljoen euro nieuwe leningen worden aangegaan.

Dat dit meerjarenplan financieel haalbaar is blijkt uit het doorstaan van de twee evenwichtscriteria. Zowel het beschikbaar budgettair resultaat als de autofinancieringsmarge zijn positief en halen dus de vereiste score.

Deze ploeg kan hier dus wel degelijk een goed rapport voorleggen, maar toch zijn er twee bekommernissen vanuit de CD&V-fractie:

- Uit de evolutie van de financiële schuld blijkt dat de totale financiële schuld zal stijgen van 58,1 miljoen euro in 2020 naar 147,7 miljoen euro in 2025. Dit is uiteraard een theoretisch model dat pas werkelijkheid zal worden bij maximale uitvoering van het meerjarenplan. Maar niettegenstaande ligt dit beduidend hoger dan in het meerjarenplan van de vorige legislatuur (stijging van 162 naar 173 miljoen). We juichen de ambitie om sterk te investeren toe, maar wensen toch te benadrukken dat het belangrijk is hierbij de stijging van de schuld blijvend onder controle te houden, zeker als deze ploeg de ambitie heeft om de schuldgraad op het niveau van 2018 te behouden. Dit engagement werd trouwens ook in het bestuursakkoord gezet, waar men stelde dat 'Een gezond financieel beleid een hoofddoelstelling is van deze deputatie'.
- De eerste gedeputeerde heeft gesteld dat 'de lucht uit de cijfers van het budget 2019 werd gehaald'. Hierdoor kwam een bedrag van meer dan 15 miljoen euro beschikbaar dat is gebruikt voor enkele nieuwe initiatieven. Eén van de gevolgen hiervan is echter dat het

beschikbaar budgettair resultaat jaar na jaar minder groot wordt en in 2025 zal afklokken op zo'n 700.000 euro.

Dit staat in schril contrast met het gecumuleerd budgettair resultaat van 98 miljoen euro die de ploeg erfde van de vorige deputatie. Dit betekent dat men in principe de volgende ploeg veel minder zal achterlaten dan wat men zelf heeft gekregen. En ook hier geldt de opmerking dat dit natuurlijk een theoretisch model is en dit in de praktijk wellicht hoger zal uitvallen. Maar niettegenstaande wil ik toch opmerken dat voor CD&V een begrip als rentmeesterschap essentieel is en wij het dan ook belangrijk vinden verder te kijken dan deze legislatuur alleen. De provincie stopt niet in 2024 en dient ook daarna verder financieel gezond te kunnen worden bestuurd.

Een meerjarenplan is natuurlijk meer dan cijfers alleen. Het vertaalt de accenten die deze meerderheid de komende jaren inhoudelijk wenst te leggen. Accenten die we reeds konden lezen in het bestuursakkoord en waar we in maart van dit jaar kennis hebben van genomen. In dit meerjarenplan zijn deze inhoudelijke accenten vertaald in 8 speerpunten die op hun beurt werden verfijnd en uitgewerkt in respectievelijk 9 hoofdstukken, 24 beleidsdoelstellingen en 129 actieplannen om finaal te resulteren in 842 acties.

Ook hier tonen NVA, CD&V en Groen! duidelijk hun ambitie en leggen zij voor zichzelf de lat hoog. Maar tegelijk geeft men met de gemaakte beleidskeuzes een antwoord op de uitdagingen waar we binnen onze provincie voor staan.

Met de gemaakte beleidskeuzes vult deze meerderheid haar nieuwe rol correct in, met name een provincie als regisseur van een gebiedsgerichte samenwerking met aandacht voor bovenlokale takenbehartiging en ondersteunende taken naar andere overheden toe.

In de loop van het debat zullen de collega's van mijn fractie nog tussenkomen op enkele van deze punten, maar sta mij toe toch enkele zaken aan te halen die voor de CD&V-fractie als belangrijk worden beschouwd.

Met een jaarlijkse injectie van zo'n 1,8 miljoen euro in de POM wordt de toelage naar het niveau van 2015 gebracht en geeft dit de ontwikkelingsmaatschappij opnieuw de ruimte om te investeren. De CD&V-fractie is verheugd dat naast de POM ook EROV als autonome vzw blijft bestaan. Het behoud van de diverse structuren op het vlak van economie is een goede zaak want wij blijven geloven in een complementaire rolverdeling en een streven naar efficiëntiewinsten.

Op het vlak van mobiliteit juichen wij toe dat de keuze om versneld in te zetten op de verdere uitbouw van de fietssnelwegen ook duidelijk terug te vinden is in de investeringsuitgaven. Zowel voor het versneld uitbouwen van het fietssnelwegennetwerk als voor de ondersteuning van de

gemeenten inzake de verdere uitbouw van hun fietsinfrastructuur worden er extra middelen vrijgemaakt (respectievelijk 18,5 en 6,8 miljoen euro).

We zijn tevreden dat – in tegenstelling tot andere provincies – de mondiale solidariteit in Oost-Vlaanderen wél overeind is gebleven. Het zal de uitdaging zijn om het draagvlak in onze provincie voor die mondiale solidariteit nu ook daadwerkelijk te vergroten.

Met 29 miljoen euro voor de verdere ontwikkeling van onze recreatiedomeinen wordt er fors geïnvesteerd in één van dé troeven van Oost-Vlaanderen. Onze recreatiedomeinen trekken jaarlijks 2 miljoen bezoekers en zijn dan ook van niet te onderschatten waarde inzake ons aanbod van laagdrempelige en kwaliteitsvolle dag- en verblijfsrecreatie. Een verdere investering in het optimaliseren van deze domeinen valt dan ook alleen maar toe te juichen.

Het voorzien van 1,2 miljoen euro voor het uitbouwen van zowel het expertisecentrum land- en tuinbouw als het educatief centrum Huysmanshoeve onderschrijft het genomen engagement om blijvende aandacht te hebben voor landbouw als een actor die naast een economische en productieve rol ook een maatschappelijke, milieukundige en strategische taak te vervullen heeft.

Deze ploeg heeft er voor geopteerd de aanvullende leningen voor de aankoop van een woning tijdelijk on hold te zetten en het hele systeem te evalueren. Voor 2020 wordt er hiervoor dan ook geen budget voorzien. CD&V schaarst zich achter deze beslissing, maar we wensen ook te benadrukken dat hiermee niet is gezegd dat het systeem definitief wordt afgevoerd. De CD&V-fractie blijft geloven in het principe van de aanvullende leningen, maar begrijpt dat een evaluatie van het proces noodzakelijk is. Laten we dus vermijden het kind met het badwater weg te gooien.

Met de CD&V-fractie zullen wij dit meerjarenplan goedkeuren en wensen daarmee deze bestuursploeg het volle vertrouwen te geven.

De plannen zijn getekend, de budgetten zijn gemaakt. Nu moeten we eensgezind aan de slag en bouwen aan ons huis. Want zoals Winston Churchill ooit zei 'Het heeft geen zin om te zeggen dat we ons best gaan doen. We moeten slagen om datgene te doen wat nodig is.'